

Rozpatrzenie uwag i wniosków z konsultacji projektu
„Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Łódzkiego do 2027 roku”

Lp.	Treść uwagi / wniosku	Sposób rozpatrzenia	Sposób wykorzystania uwagi / wniosku przy opracowywaniu RPRESWŁ do 2027 roku
Nazwa i adres instytucji zgłaszającej:			
Departament Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2027 Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego ul. Traugutta 21/23, 90-113 Łódź			
1.	Uwaga dotycząca rozwinięcia nazwy skrótu EFS + - Europejski Fundusz Społeczny + lub Europejski Fundusz Społeczny Plus.	Wniosek przyjęty; dokonano rozwinięcia skrótu w Programie.	Dokonano uzupełniania zapisu skrótu zgodnie z ROZPORZĄDZENIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013. W umowie Partnerstwa zastosowano skrót EFS+ - Europejski Fundusz Społeczny.
2.	Uwaga dotycząca wprowadzenia nazwy PR – Regionalny Program zamiast Regionalny Program Operacyjny – RPO.	Wniosek przyjęty;	Przeformułowano nazwę RPO na PR.

		dokonano przeformułowania treści Programu.	
3.	Uwaga dotycząca wprowadzenia nazwy IP Instytucja Pośrednicząca; IZ Instytucja Zarządzająca zamiast IP Instytucja Pośrednicząca RPO; IZ Instytucja Zarządzająca RPO.	Wniosek przyjęty; dokonano przeformułowania treści Programu.	Przeformulowano nazwy.
Nazwa i adres instytucji zgłaszającej: Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich ul. Pomorska 40, 91-408 Łódź			
1.	Usunięcie skrótu UMWŁ w części – podmioty odpowiedzialne w rozdziale 4.1.1 Działanie 1.1 Usługi wsparcia dla sektora PES i PS.	Wniosek przyjęty; dokonano poprawek w treści Programu.	UMWŁ w opisywanych zagadnieniach nie będzie realizatorem założeń. Treść mogła wprowadzać w błąd dlatego usunięto zapis.
2.	Uwaga dotycząca dopisania nazwy tj. UMWŁ w części – podmioty odpowiedzialne w rozdziale 4.2.1 Działanie 2.1 Zwiększenie popytu na dobra i usługi sektora ES ze strony sektora publicznego.	Wniosek przyjęty; dokonano poprawek w treści Programu.	UMWŁ – w założeniach tej części Programu winien być w grupie podmiotów współodpowiedzialnych za realizację założeń ww. Programu.

3.	<p>Uwaga dotycząca dopisania nazwy tj. RCPS w Łodzi w części – źródło danych przy wskaźniku: „Liczba JST wspartych w zakresie aspektów społecznych przy zakupie dóbr i usług (które skorzystały z doradztwa lub szkoleń w tym zakresie)”.</p>	<p>Wniosek przyjęty; dokonano poprawek w treści Programu.</p>	<p>Uzupełniono źródło danych przy wskaźniku: „Liczba JST wspartych w zakresie aspektów społecznych przy zakupie dóbr i usług (które skorzystały z doradztwa lub szkoleń w tym zakresie)” ww. Programie.</p>
4.	<p>Uwaga dotycząca zmodyfikowania nazwy wskaźników:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba szkół, objętych działaniami zwiększającymi ich kompetencje w zakresie ekonomii społecznej 2. Funkcjonuje sieć współpracy gospodarczej działająca w regionie <p>Propozycja zmiany zapisu: Liczba sieci współpracy gospodarczej działających w regionie.</p>	<p>Wniosek przyjęty; dokonano poprawek w treści Programu.</p>	<p>Dokonano modyfikacji nazwy wskaźnika tj. „Liczba sieci współpracy gospodarczej działających w regionie”. Przy wskaźniku „Liczba szkół, objętych działaniami zwiększającymi ich kompetencje w zakresie ekonomii społecznej” – w części: wartość bazowa, wprowadzono informacje „b.d.”</p> <p>Dokonane zmiany mają na celu wykluczenie niejasności w zrozumieniu znaczenia wskaźnika.</p>
5.	<p>Propozycja rozszerzenia zapisów o aspekty sytuacji społeczno - gospodarczej w rozdziale 2.1 Sytuacja społeczno-gospodarcza – wyzwania dla ekonomii społecznej.</p>	<p>Wniosek przyjęty; dokonano rozszerzenia treści Programu</p>	<p>W rozdziale 2.1 Sytuacja społeczno-gospodarcza – wyzwania dla ekonomii społecznej uzupełniono o następującą treść: Należy jednak zaznaczyć, że na kondycję przedsiębiorstw społecznych i zapotrzebowanie na miejsca pracy w sektorze ekonomii społecznej wpływają też zachodzące w ostatnim czasie zmiany, które mają charakter raczej średnioterminowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost kosztów wynagrodzeń, w tym płacy

			<p>minimalnej, zwiększa koszty funkcjonowania PS,</p> <ul style="list-style-type: none"> • migracja z Łodzi do innych miast i związana z tym depopulacja Łodzi, • ekonomiczne następstwa agresji Rosji na Ukrainę, czyli wysoka inflacja oraz wzrost kosztów energii, co może przekładać się na ubożenie gospodarstw domowych i w następstwie może prowadzić do recesji i pogorszenia sytuacji na rynku pracy. Uzupełnienie o ww. tekst jest zasadne z uwagi na charakter dokumentu oraz jego praktyczny aspekt.
6.	Propozycja aktualizacji danych z lat ubiegłych w rozdziale 2.2.3 dot. Liczby spółdzielni socjalnych.	Wniosek przyjęty; dokonano aktualizacji treści Programu w oparciu o	Usunięto w rozdziale 2.2.3 Liczba spółdzielni socjalnych następującą treść: Według danych GUS, w 2016 r., na 900 aktywnych spółdzielni socjalnych, 6% działało w województwie łódzkim ¹ . A zatem ich liczba jest mniej więcej proporcjonalna do udziału ludności województwa łódzkiego w ludności Polski. Według tych samych

¹ GUS (2018), Spółdzielnie socjalne w 2016 r., Informacja sygnalna

		<p>dane z ubiegłych lat</p>	<p>danych GUS, 78% spółdzielni, które były aktywne w 2016 r., powstało przed 2012 r., czyli działało co najmniej cztery lata.</p> <p>W przypadku młodszych spółdzielni, działających do czterech lat, 6 na 10 zadeklarowało występowanie istotnych trudności w prowadzonej działalności,</p> <p>a 15% rozważało zakończenie działalności w 2017 r. w związku z napotykanymi trudnościami². Pokazuje to, że w przypadku spółdzielni socjalnych (a prawdopodobnie również w przypadku innych przedsiębiorstw społecznych), najtrudniejsze jest przetrwanie kilku pierwszych lat na rynku.</p> <p>Uzupełniono w rozdziale 2.2.2 Liczba przedsiębiorstw społecznych o następującą treść: Przedsiębiorstwa społeczne powstają przede wszystkim dzięki wsparciu z EFS w ramach RPO Województwa Łódzkiego. 2014-2020. Na koniec 2021 r. powstało 752 miejsc pracy, a w podpisanych umowach o dofinansowanie projektów zaplanowano stworzenie 845 miejsc pracy. Wartość ta przekracza wartość zaplanowaną do osiągnięcia</p>
--	--	-----------------------------	---

² Tamże

			<p>w RPO, która wyniosła 773 miejsca pracy. Co więcej, tworzone miejsca pracy okazują się bardzo trwałe. W RPO założono, że 30 miesięcy po utworzeniu funkcjonować nadal będzie 44% miejsc pracy. Według badania przeprowadzonego w 2021 r., 86% miejsc pracy utworzonych do końca 2018 r. nadal istniało po upływie 30 miesięcy³.</p> <p>Należy też dodać, że od dnia 30 października obowiązuje Ustawa o ekonomii społecznej⁴, która określa kryteria i procedurę nabycia statusu przedsiębiorstwa społecznego.</p>
7.	Propozycja o doprecyzowanie zapisu w rozdziale 2.2.4 Jednostki reintegracyjne w województwie łódzkim.	Wniosek przyjęty; dokonano aktualizacji treści Programu.	<p>Dopisano treść: Niewielka skala innych źródeł finansowania CIS powodowała, że podmioty te dysponowały ograniczonymi środkami finansowymi na działania reintegracyjne.</p> <p>Usunięto treść: Oznacza to, że w praktyce CIS nie dysponował środkami na działania integracyjne.</p> <p>Zmiana dot. powyższej treści wykluczy</p>

³ MFiPR (2022), Ewaluacja wsparcia EFS na rzecz przedsiębiorstw społecznych z pomiarem wskaźnika rezultatu długoterminowego Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych – pomiar I (2021 rok).

⁴ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o Ekonomii Społecznej (Dz.U. 2022 poz. 1812)

			ewentualne niejasności.
8.	Propozycja dodania zapisu w rozdziale 2.2.5 System wsparcia ekonomii społecznej.	Wniosek przyjęty; dokonano zmiany w Programie.	Dopisano treść: przede wszystkim przez silniejsze włączenie ich w prace RKRES, zaangażowanie przedstawicieli przedsiębiorstw społecznych jako doradców biznesowych w OWES oraz w procesie oceny biznesplanów.
9.	Propozycja usunięcia zapisu w rozdziale 2.2.5 System wsparcia ekonomii społecznej: Wraz ze zmianą sytuacji na rynku pracy z jednej strony spada zapotrzebowanie na tego typu wsparcie (spada liczba potencjalnych odbiorców), z drugiej strony rośnie zapotrzebowanie na wspieranie przedsiębiorstw osiągających inne korzyści społeczne i środowiskowe, oraz prośba o doprecyzowanie niejasnych zapisów.	Wniosek przyjęty; dokonano zmiany w Programie.	Usunięto treść: Wraz ze zmianą sytuacji na rynku pracy z jednej strony spada zapotrzebowanie na tego typu wsparcie (spada liczba potencjalnych odbiorców), z drugiej strony rośnie zapotrzebowanie na wspieranie przedsiębiorstw osiągających inne korzyści społeczne i środowiskowe Dopisano treść: (...)Wsparcie funkcji reintegracyjnej przedsiębiorstw społecznych.
10.	Propozycja dodania treści i doprecyzowanie niejasnych zapisów. w rozdziale 2.2.5 System wsparcia ekonomii społecznej.	Wniosek przyjęty; dokonano zmiany w Programie.	Dopisano treść: (...) co powinno prowadzić do zwiększenia przepływów osób zagrożonych wykluczeniem społecznym pomiędzy podmiotami reintegracyjnymi a PS. Zmiana opisu pozwala szerzej zrozumieć opisywane rekomendacje.

11.	Propozycja rozszerzenia zapisu w ramach rozdziału 3.1. Zwiększenie potencjału PES i PS.	Wniosek przyjęty; dokonano uzupełnienia treści w Programie.	Dopisano treść: (...), „jak również zwiększenie odsetka podopiecznych, wchodzących na rynek pracy.” Zmiana opisu pozwala szerzej zrozumieć opisywane rekomendacje.
12.	Propozycja rozszerzenia zapisu w ramach rozdziału 4.1.1 Działanie 1.1 Usługi wsparcia dla sektora PES i PS.	Wniosek przyjęty; dokonano uzupełnienia treści w Programie.	Dopisano treść:(...) „Wśród przyczyn tego niedopasowania można wskazać ograniczenia OWES, wynikające z warunków konkursów, w ramach których finansowane są OWES, a także niewystarczające środki finansowe na doradztwo biznesowe. Powyższa zmiana ma na celu wskazanie ograniczeń OWES z różnej perspektywy dzięki czemu proponowane konkretne rozwiązania będą mogły rozwiązywać powstałe trudności.

13.	Propozycja rozszerzenia zapisu w ramach rozdziału 4.1.1 Działanie 1.1 Usługi wsparcia dla sektora PES i PS	Wniosek przyjęty; dokonano korekty treści w Programie.	<p>Dokonano usunięcia części treści rozdziału 4.1.1 Usługi wsparcia dla sektora PES i PS tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie możliwości wyboru OWES przez PS i PES – dotyczyć to powinno szczególnie istniejących przedsiębiorstw; <p>Wniosek został przyjęty ponieważ treść mogła nie być odpowiednio zrozumiana przez odbiorców. Podział subregionalny jest niezbędny dla przejrzystości działań OWES-ów i ich partnerskiego podejścia do realizowanych działań.</p>
14.	Propozycja rozszerzenia zapisu w ramach rozdziału 4.1.1 Działanie 1.1 Usługi wsparcia dla sektora PES i PS	Wniosek przyjęty; dokonano korekty treści w Programie.	<p>Dokonano usunięcia części treści rozdziału 4.1.1 Usługi wsparcia dla sektora PES i PS tj.:</p> <p>równocześnie upowszechniane będą wśród PES i PS możliwości korzystania z działań kierowanych do MŚP, w tym szczególnie z Bazy Usług Rozwojowych, Krajowego Funduszu Szkoleniowego, a także z dotacji kierowanych do MŚP.</p> <p>Dopisano treść: włączenie podmiotów ES do systemu wsparcia MŚP, w tym w szczególności z Bazy Usług Rozwojowych, Krajowego Funduszu Szkoleniowego, a także z dotacji kierowanych do MŚP.</p>

			<p>W tym celu zostanie wzmocniona współpraca z Łódzką Agencją Rozwoju Regionalnego.</p> <p>Dokonano zmiany zapisów, w tym uzupełniono treść Programu o zapisy istotne dla systemu wsparcia ES.</p>
15	<p>Propozycja rozszerzenia zapisu w ramach rozdziału 2.3.2 i 4.2.1 o kwestie tworzenia partnerstw publiczno-prywatno-społecznego.</p>	<p>Wniosek przyjęty dokonano uzupełnienia treści w Programie.</p>	<p>W rozdziale 4.2.1 Zwiększanie popytu na dobra i usługi sektora ES ze strony sektora publicznego dopisano treść: Tworzenie partnerstw publiczno-prywatno-społecznych – promowanie współpracy międzysektorowej może wzmocnić pozycje sektora ekonomii społecznej, w szczególności w obszarze szeroko rozumianych usług społecznych.</p> <p>Powyższy zapis jest zgodny z kierunkami wskazanymi w Strategii w zakresie polityki społecznej.</p>